

Vapaasti jaettava

**LUKU-
NÄYTE**

Aila Ruoho

Henki- syyden harha- poluilla

DOCENDO

Aila Ruoho

**Henki-
syyden
harha-
poluilla**

DOCENDO

Kiitän Suomen Tietokirjailijat ry:tä sekä Taiteen edistämiskeskusta saamastani rahallisesta tuesta.

Copyright © Aila Ruoho ja Docendo Oy 2020
Tämän teoksen tekstin ja kuvien jäljentäminen ilman lupaa painamalla, monistamalla, skannaamalla tai muilla tavoin kielletään tekijänoikeuslain mukaisesti.

Kansi: Marjaana Virta
Taitto: Jukka Iivarinen / Vitale Ay

Kustantaja:
Docendo Oy, Jyväskylä
Puh. 044 7270 250
info@docendo.fi
www.docendo.fi

ISBN 978-952-291-742-3
Painopaikka: Livonia Print, Latvia 2020

Sisällys

Johdanto	9
Esipuhe	12
Henkisydestä yleisesti	16
Henkisyiden opettaja.....	20
Henkisydestä kiinnostuminen.....	22
Miten läheiset suhtautuvat henkisyiden harjoittamiseen	26
Uushenkisyyskirjallisuudesta.....	28
Puolisona enkelihoitaja: Markuksen kirje	29
Millaisia ”perusenkelit” ovat?	33
Enkelien lukumääristä.....	38
Suojelusenkeleitä ja perintöenkeleitä.....	41
Enkelien muita työnkuvia	43
Eläinten ja luonnonelementtien enkelit.....	48
Ihminen, enkeli, maaenkeli ja Raamatun enkelikuva	49
Arkkienkeleistä	54
Arkkienkelien roolit uushenkisydessä	56
Mikael, Gabriel ja Rafael.....	58
Metatron ja Sandalfon.....	61
Uriel ja Azrael	63
Muutamia muita uushenkisyiden arkkienkeleitä.....	65
Arkkienkelien elämä ja salaisuudet	66
Muita ylimaallisen avun antajia	69
Henkioppaat.....	69
Yksisarviset.....	73
Ylösnousseet mestarit	75

Luonnon ihmeet alkaen kivikunnasta	79
Eläinkunta ja kasvikunta.....	82
Luonnonhenget	86
Äiti Maa.....	91
Ihmiskunnan historia uushenkisyyden mukaan	93
Tähtiolennot.....	95
Atlantis, tarua vai totta?.....	96
Regressioterapia	101
Elämän tarkoitus ja päämäärä	104
Monet odottavat Maan ylösnousemusta	106
Värähtely ja ulottuvuudet	106
Eriytyiset vuodet 2012 ja 2032.....	110
Uushenkisyyden harjoittaminen	113
Henkimaailman kanssa viestiminen.....	116
Kanavointi.....	123
Ammattina selvänäkijä tai meedio	129
Spiritismi, ennustaminen ja transsi	133
Enkelipallot.....	136
Kuka on toimija?.....	140
Horoskoopit ja astrologia	142
Rukoilun merkitys uushenkisyydessä.....	144
Julistuksia, rituaaleja, manauksia ja välineitä	149
Mantraava Kirjeopisto Via	152
Antroposofi Rudolf Steiner	154
Tarjolla suurenmoisia tehtäviä?	160
Henkien avustuksella tuotettu kirjallisuus.....	165
Vahinkoja ja tahattomia virheitä	169
Maadoittaminen ja muita toimia	172
Energioiden, auran, kehon ja tilojen puhdistaminen	173
Unessa ja astraalimaailmassa – ruumiista poistumisia	176

Elämän ja kuoleman kierto uushenkisyydessä	180
Karma	182
Sielujen päätäntävalta syntymästään.....	185
Syntymä, inkarnaatio maaplaneetalle	187
Kehon valinta ja siihen siirtyminen	191
Keskenmenot ja lapsen menetys	194
Abortti.....	196
Kuolema ja hautaaminen	198
Tuonpuoleiseen siirtyminen	201
Elämä henkenä tuonpuoleisessa.....	203
Jälleensyntyminen ja edelliset elämät.....	208
Intiaani, papitar ja munkki	210
Haastateltujen ajatuksia entisistä elämistä.....	216
Sairaudet, vaivat ja katastrofit	220
Selityksiä vaivojen vaivaamille.....	221
Onnettomuudet, pahoinpitelyt ja murhat.....	224
Itsemurhat	227
Henkisyiden pimeä puoli.....	230
Kipua aiheuttavat ja uhkailevat henget.....	233
Kummittelu ja harhailevat henget	238
Riivaajia ja ruumiin valtaajia	241
Voiko henkiolento huijata?.....	245
Pahuuden tunnistaminen ja siltä suojautuminen	248
Pelkäävätkö meediat ja muut toimijat pahoja henkiä?	251
Ristiriitoja ja erikoisia tulkintoja.....	253
Henkisyyskirjallisuuden ristiriitaisuus.....	255
Olipa kerran, vai oliko sittenkään?	261
Kommelluksia ja kummallisuuksia	263
Henkimaailma ja raha	266
Uushenkisyyden vaaroja	272

Uushenkisyys ja kristinusko	274
Henkisyyskirjallisuus ja Raamattu: meedioiden ja enkelihoitajien kommentit	277
Synti ja syyllisyys	280
Jeesuksen persoona uushenkisydessä ja Raamatussa	283
Jeesuksen kuolema ja paluu maan päälle.....	288
Maria, Jeesuksen äiti.....	290
Muita omaperäisiä raamatuntulkintoja	291
Gary Renard, jälleensyntynyt Tuomas	295
Raamatun sanoman mitätöinti.....	299
Harhaanjohtamista ja kyseenalaistamista	302
New agen suhtautuminen kristittyihin.....	304
Uushenkisyydestä irtautuminen	306
Toimintansa lopettaneet enkelihoitajat	308
Kanervan tarina.....	310
Sarastuksen kuvaus.....	312
Petruksen kirje.....	317
Loppusanat	321
Kiitokset	327
Lähteet	329

Johdanto

Halot risahtelevat syksyn hämärtyvässä illassa. Neljä nuorta on kokoontunut illanviettoon kesähuvilalle. Miehet ovat kantaneet puut saunalle, täyttäneet vesipadan ja kohentelevat nyt tuvassa takkapuita. Ensin saunottaisiin ja sitten paistettaisiin makkaraa. Tunnelma on keveä. Saunan lämpiäminen kestäisi vielä jonkin aikaa.

Jompikumpi nuorista miehistä sen keksi. Ehdotti huvikseen, että pelataan spiritismiä ”aakkoslaudalla”. Hiljaisempi naisista vastusti ajatusta, mutta toiset olivat heti mukana. Ei saa arkailla. Leikkiä se vain on, ajanvietettä. Haetaan laatikosta rulla voipaperia. Reunoille nostetaan painoksi kirjoja. Piirretään lasilla ympyrät. Innokkaampi naisista tekstaa kirjaimet ja numerot. Ei saa laittaa kirjaimia järjestykseen, joku huomauttaa. Yhteen ympyrään kirjoitetaan vielä kyllä ja toiseen ei. Sytytetään kynttilöitä. Suljetaan verhot.

Kuka aloittaa? Mitä kysytään? Ruskeahiuksinen nainen helähtää nauruun ja ilmoittaa, että haluaa ensimmäiseksi tietää, montako lasta saa. Yksi vai kaksi, kenties koko tusina? Hiljennyttään. Lasi liikkuu ja pysähtyy nollan kohdalle. Hänen poikaystävänsä nauraa ja päättää kysyä samaa. Lasi liikkuu, ja tällä kertaa vastaus on ei. Nuorempi miehistä röhöhtää nauramaan.

– Ohhoh, voi teitä kahta. Miten sinä? hän kysyy ja kääntyy katsomaan illikurisesti vieressään istuvaa naista. – Mitä sinä haluat tietää?

Tämä pudistaa päätään. Ei hän halua kysyä mitään. Ajattelee, että voisi lopettaa koko leikin. Lähteä ulos, laiturille istumaan. Ei tunnu hyvältä. Tai voisiko mennä jo saunaan ja uimaan.

Leikistä innostunut nainen nauraa hersyvästi ja sanoo kysyvänsä hänen puolestaan. Tekee kysymyksen. Montako lasta ystävälle tulee? Lasi liikkuu hiljaa ympyrää ja pysähtyy sitten kolmosen kohdalle.

– Kysynkö vielä, saatko tyttöjä vai poikia?

– Ei, et kysy.

– Älä viitsi enää. Nyt on minun vuoroni kysyä, sanoo nuorempi miehistä ja siirtää huopaa paremmin siihen kääriytyneen naisen olkapäiden ympärille.

– Kysy milloin kuolet, toinen miehistä hännää.

- Ei, älä kysy, nuoremman miehen vieressä istuva nainen henkäisee.
- Ei sellaista voi kysyä, toinenkin nainen sanoo vakavoituen.
- Miksipä ei voisi. No, kerropa nyt piru, tiedätkös minun kuolinpäiväni?

Esitettyään kysymyksen rehvakkaasti naisten vastalauseista huolimatta nuori mies vakavoituu ja vetää huopaan kääriytynyttä ystäväänsä aavistuksen lähemmäs itseään. Lasi alkaa taas liikkua. Nuoret seuraavat liikkeitä numeroiden päällä. Viimein lasi pysähtyy. Viisi, mutta lasi liikkuu sormien alla eteenpäin, kolme. Ystäväänsä nojaava nainen on vetänyt huovan silmiensä päälle ja nyyhkyttää. Vieressä istuva mies purskahtaa nauruun ja vetäisee huovan pois naisen kasvojen edestä.

– Älä nyt. Ei mitään hätää. Ei tuo mitään tiedä. Numerot näyttivät minun syntymäpäiväni, viides maaliskuuta.

Toinen miehistä on vaiti. Tumma nainen on myös hiljentynyt. Takasta kuuluu kova paukahdus. Kipinät osuvat suojaverkkoon. Kynttilän liekit leppattavat, toinen sammuu. Vaalea nainen säpsähtää, vetää huovan uudestaan hupuksi päässä yli.

– Tyhmää pelleilyä. Taitaakin siellä olla jo sauna valmiina. Miehet voivat mennä ensin, niin me laitetaan makkarat valmiiksi ja tullaan sitten perässä, tummahiuksinen nainen sanoo.

Hän nousee tuoilta, ottaa voipaperiarkin, rypistää ja heittää sen takkaan. Liekit nousevat hetkeksi korkeiksi ja valaisevat naisen vakavat kasvot.

Maaliskuun ilta on pimeä. Vettä tihuttaa ja tien pinta on musta. Läheisen kaupungin valot heijastuvat taivaanrannassa. Ambulansseja on paikalla kaksi. Paareille yritetään nostaa pahasti ruhjoutunutta nuorta miestä. Auttajien ilmeistä näkee, ettei toivoa juurikaan ole. Toinen mies kävelee ambulanssiin valittaen vatsaansa. Vaaleahiuksinen nainen istuu maassa ja pitelee päätään. Yhdelle nuorelle tilataan ruumisauto. Kolarissa on tullut pahaa jälkeä. Kesärenkailla varustettu Ford Escort on lähtenyt heittelehtimään liukkaalla tiellä. Kukaan nuorista ei käyttänyt turvavöitä. Jälkeenpäin kaupungin nuorten keskuudessa kerrotaan, että yksi kolmesta onnettomuudessa kuolleista vietti syntymäpäiväänsä.

Kirjaston mikrofilmiarkisto, paikallislehti maaliskuu 1969: *Vaarallisissa – – mutkissa aloitettu kahden auton yhtäaikainen ohittaminen jäänliukkaalla kelillä johti kolmen nuoren kuolemaan. Vastikään ajokortin saaneen – – ohjaama auto joutui ohitustilanteessa luisuun ja paiskautui perä edellä sementinkuljetusauton etunokkaan. – – Neljäntenä autossa ollut – – selvisi ryttäkstä vähin vammoiin. Hän sai aivotärähdyksen ja toipuu – – seudun sairaalan päivystävän ylilääkärin eilisen ilmoituksen mukaan hyvin.*

Kuolonkolari tapahtui keskiviikkoiltana kello 21.10. Tie onnettomuuspaikalla oli erittäin liukas sateen ja tien pintaan jäätyneen tihkusateen vuoksi.

Olin kuullut kertomuksen nuorten spiritismikokeilusta samaisella paikkakunnalla asuvilta henkilöiltä. Tarina nuoresta, joka kysyy kuolinpäiväänsä ja saa vastaukseksi syntymäpäivänsä, kuulosti hurjalta. Aihe palautui mieleeni kirjoittaessani tämän kirjan käsikirjoitusta, ja päätin ottaa selvää, oliko tapahtuneelle totuus pohjaa. Löysin onnettomuudessa kuolleen nuoren naisen haudan ohjeiden avulla ja lähdin tutkimaan paikallislehden mikrofilmiarkistoa hänen kuolinvuodeltaan.

Onnettomuusutinen löytyi helposti. Samoin kolmen nuoren kuolinilmoitukset. Mitään varmuutta siitä, pelasiko kyseinen henkilö spiritismiä, ei ole. Ja jos niin tapahtui, minulla ei ole faktaa siitä, millainen tilanne olisi ollut. Niinpä alun mökkikuvaus on puhtaasti mielikuvitukseni tuotetta. Tosi asia kuitenkin on, että kolmen nuoren hengen vienyt onnettomuus tapahtui maaliskuussa 1969. Kylmät väreet menivät selkääni pitkin nähdessäni mikrofilmillä olevan kuolinilmoituksen, jonka mukaan yksi menehtyneistä kuoli omana syntymäpäivänään.

Esipuhe

Alun perin tämän kirjan piti käsitellä sekä henkisyyttä että vaihtoehtohoitoja. Kuulin henkilöstä, joka oli ostanut miehensä kanssa magneettipatjan uskoen patjan auttavan moneen vaivaan, muun muassa parantavan verenkiertoa. Eräässä mielessä patjan lupaus oli totta. Verenkiertoni parani hetkellisesti merkittävästi, kun sain tietää heidän maksaneen kyseisestä tuotteesta yli kolmetuhatta euroa. Se hyöty asiasta kuitenkin oli, että patjaepisodi sai minut kiinnostumaan aiheesta ja kantamaan kirjastosta kotiin kassillisen kirjoja.

Tutustuttuani jonkin verran sekä henkisyys- että vaihtoehtohoitoihin ja luettuani jo melkoisen määrän lähdekirjallisuutta ymmärsin, että aineistoa olisi liikaa. Henkisyys oli huomattavasti laajempi kokonaisuus kuin olin kuvitellut. Ei ollut vain yhtä, kahta tai edes viittä totuutta, joita olisi voinut käsitellä. Jokainen uushenkisyyskirjailija esitti teoriansa hieman muista poiketen. Pakka meni hetkeksi sekaisin siinä vaiheessa, kun kymmeniä kirjoja luettuani löysin yhä enemmän ristiriitaisuuksia. Jotkut ristiriidoista olivat jopa saman kirjailijan teoksissa. Niinpä päätin siirtää uskomushoitoihin kuuluvan osuuden syrjään, odottamaan omaa aikaansa, ja keskityin uushenkisyyteen.

Tämän kirjan näkökulma lähtee ajatuksesta, että enkeleitä ja muita henkimaailman ilmiöitä on olemassa. Kirja perustuu uskomuksiin ja uskoon, henkisyys- ja hengellisyyteen – ei todistettuun tietoon. Valitessani materiaalia luotin siihen, että suuri osa uushenkisyyskirjailijoista ja muista toimijoista on vilpittömiä ja aitoja pohdintoissaan ja kokemuksia kuvatesaan. Ne new agen kentällä toimivat henkilöt, joita haastattelin, vaikuttivat ainakin saamieni haastattelukirjeiden perusteella rehellisiltä ja tasapainoisilta ihmisiltä.

Jos pidät kaikkea henkimaailmaan liittyvää hölynpölynä, ota lähtökohdaksesi, että tämän kirjan aineisto on poimittu kokemuksista, tunteista ja uskomuksista. Henkisyyspiirissä vaikuttavat ihmiset ovat vakavissaan. Siirrä omat ennakkoluulosi nurkkaan. Lähde tutustumaan aiheeseen avoimin mielin. Toisaalta neuvon pitämään käsillä kourallista mielikuvitusta sekä

kahmalloista kritiikkiä. En usko, että kukaan voi allekirjoittaa kaikkia niitä lainauksia ja oppeja, jotka otan esille. Se ei olisi mahdollista edes teoriassa, sillä teksteissä on liikaa ristiriitoja, ja tulkintoja on kymmeniä.

Pelaan tässä kirjassa uushenkisyysoppeja klassiseen kristinuskoon, luterilaisuuteen. Luterilaisuus on edelleen tilastojen mukaan useimpien suomalaisten hengellinen tausta. Eikä pidä unohtaa sitäkään, että enkelit ja henkimaailma kuuluvat kristilliseen perinteeseen. Ne ovat mukana Raamatussa niin Vanhan kuin Uudenkin testamentin puolella.

Koska suuri osa lähdekirjallisuudestani ja muusta aineistosta liittyy jollain tavalla enkeleihin, niihin nivoutuvat aiheet painottuvat sisällön määrässä. Muista henkisyyden teemaan kuuluvista aiheista käyn läpi muun muassa ajatuksia karmasta ja jälleensyntymästä, erilaisista luonnonhengistä, henkiooppaista ja voimista, rituaaleista sekä henkisyyden harjoittamisesta mitä monimuotoisimmin tavoin. Kartoitan new age -kirjallisuudesta löytämiäni epäjohdonmukaisuuksia sekä pohdin eroja perinteisen luterilaisen kristinuskon ja uushenkisyyden välillä. Lähdekirjallisuuden lisäksi olen haastatellut henkilöitä, jotka ovat olleet tavalla tai toisella tekemisissä uushenkisyyden kanssa. Mukana on myös joitain verkkolähteitä.

New age ei ole vähäpätöistä liikehdintää. Jo vuonna 1989 ilmestyneessä Leena Huiman kirjassa *Jumala peilissä* uushenkisyydellä arvioitiin olevan jopa miljardi kannattajaa. Huiman mukaan lukumäärää on mahdoton laskea, sillä harva new agesta kiinnostunut vaihtaa aiemman uskontonsa uuteen. Usein vain uskonnollisuuden tulkinta muuttuu. Tuttu kristillinen sanasto voi saada rinnalleen henkisyyden termistöä, kuten tietoisuuden tasot, aurat, voimakentät tai kosmisen Kristuksen. Leena Huima toteaa ihmisten hämmästyvän, kun uuden ajan säkkiin mahtuu niin monenlaista. Säkissä on niin judoa, akupunktiota, noituutta, psykologiaa, kasvisruokavaliota, feminisimiä, suhteellisuusteoriaa, ufokontakteja, pyramiditerapiaa kuin satoja muitakin aineksia.¹

Vaikka uushenkisyys on laajentunut melkoisesti kuluneiden kolmenkymmenen vuoden aikana, Leena Huiman teos vaikuttaa yhä monilta osin ajankohtaiselta. Samana vuonna Huiman kirjan kanssa eli vuonna 1989 ilmestyivät myös Paavo Hiltusen teos *Matkalla utopiaan* Päivän kustantamana sekä Esko Halmeen kirja *Operaatio Uusi Aika*, jonka kustantaja oli RV-kirjat. Niiden lisäksi Kuva ja Sana julkaisi Pekka Reinikaisen kirjan *Noituuden*

1 Huima 1989, 8–10.

paluu lääketieteeseen. Kaikki edellä mainitut kristillisten kustantamoiden kirjat suhtautuvat uushenkisyyteen kielteisesti.

Leena Huima vertaa uuden aikakauden uskonnollisuutta muihin tavanomaisimpiin ei-kristillisiin uskontoihin. Hänen mukaansa luterilaisuuden on ollut helppo torjua yleisuskonnolliset ja puolikristilliset liikkeet, sillä niillä on yleensä täysin oma oppinsa, kokoontumistilansa ja rituaalinsa. Uushenkisyys poikkeaa niistä merkittävästi. Sitä on vaikeampi lokeroida. Sillä ei ole omia tai pakollisia rituaaleja. Se ei ole järjestäytynyt keskusjohtoiseksi liikkeeksi tai maailmankirkoksi. Lähes kaikki käy. Uuden aikakauden ihmiset toimivat monenlaisissa yhteyksissä. Joku etsii harmoniaa ruoasta, toinen pyhästä tanssista, kolmas okkultismista, neljäs joogasta, viides samanmielisten kirjallisuuspiiristä. Käyttäjäkunnan suhteen Huima pitää uushenkistä liikehdintää ominaisena ennen kaikkea koulutetuille ja hyvin toimeentuleville.²

Mitä syvemmälle new agen tiheikköön kuljetaan, sitä merkityksettömämmältä arkipäivän kristillinen oppi voi kulkijasta tuntua. Raamatun lupamaa ”maailman valoa” ei enää tarvita, kun jokainen pyrkii valaistumaan omalla polullaan. Houkutus tutustua mitä erilaisimpiin henkiolentoihin lisääntyy, ja lupaukset persoonallisesta ohjauksesta sekä mahdollisuus jatkuvaan henkiseen kasvuun kohti omaa jumaluutta koukuttavat. Eikä aikaakaan, kun terve kriittisyys unohtuu. Ja miksi edes varoa, opetetaanhan lähes kaikissa new agen saralle kuuluvissa kirjoissa, että kaikki henget haluavat vain ihmisten korkeinta parasta.

Tämän kirjan aineisto perustuu runsaaseen lähdekirjallisuuteen, josta suurin osa on sisällöltään uushenkistä ja suhtautuu siihen myönteisesti. Poikkeuksena ovat kristillisten kustantamojen teokset. Eniten new ageen liittyvää kritiikkiä löytyy 1980-luvun loppuvuosista 1990-luvun alkuun.

Osa lähdeaineistosta on vuosina 2017–2019 saamiani vastauksia sähköpostihaastatteluihin. Haastatelluista viisi on meedioita. Heistä tähän kirjaan asti päätyivät Marjaana, Naanali, TammiAngel ja Thabita. Viidennen meedion sähköposti ei ollut enää käytössä, kun yritin lähettää hänelle tekstejä tarkastettavaksi. Myös noin parikymmentä enkeliohittajaa lähetti vastauskirjeet. Lopulliseen käsikirjoitukseen jäivät nimimerkit Sami, Linnea, Taivasmaa, Maria, Kristiina, Tarja, Saaruska, Kirsi, Ellu, Enkelinkosketus, Ilmarinen, DianaSofia sekä Enkelimies. Sain mukaan myös kolmen teologitaustaisen henkilön haastattelut. He ovat Kanerva, Petrus ja Sarastus. Heistä jokainen

² Huima 1989, 153, 155–156.

oli ollut useita vuosia aktiivisesti mukana new agessa. Lisäksi aineistossa on yksi kirje enkelihoidoista tekevän naisen puolisoilta, Markukselta, joka halusi kertoa ongelmista, joita uushenkisyys toi parisuhteeseen. Lisäksi nimimerkki Paris, entinen Kirjeopisto Vian jäsen kertoo rajajoogayhteisön käytännöistä.

Harvempi uushenkisyyden saralla työskentelevä aloittaa uransa ilman taustatukea tai aiheeseen liittyviä opintoja. Kysyin haastattelemiltani medioilta ja enkelihoidajilta koulutuksista, joita he olivat käyneet. Seuraavassa listassa ovat kurssit, joista he kertoivat kirjeissään: akupunktio, ALH-enkelihoidaja, arabialainen hijama-märkäkuppaus, Atlantisportti-kurssi, ayurvedahoitaja, Cammalot-energiaterapeutti, Cammalot-enkeliportti, chakrahoitajakoulutus, communication with spirits, dharmic angel healer, eläinkommunikointi, energieettinen jäsenkorjaus, energiahoidokoulutus, enkeli-energiat, enkelihoidaja ja -valmentaja, enkelirentoutusohjaajakoulutus, enkelitulkitus, enkelivaloselvännäkijä, healingin eli energiahoidon peruskurssi, henkiparantamisen viikonloppu, henkisen tietouden perus- ja syventävä kurssi, hichibuku goshin jutsua, hypnoosi / rentouttajakurssit, ihmeiden oppikurssi, inspiraatio- ja automaattikirjoitus, itsepuolustuskurseja, itsetuntemuskurseja, Karuna Master, Karunareiki, kivistalliohjaaja, korealainen kehoterapia ja kirobraktia, korealainen kuivakuppaus ja märkäkuppaus, kosminen kundaliinireiki, kristustietoisuuskoulutus, kundalini, kundaliinijoogaopettaja, kundaliinin jatkoenergiat, kundaliinireiki, kupparin taidot suomalaisesta märkäkuppauksesta, mediaalinen peruskurssi ja jatkokurssi, meditaatiokurseja, mediodurseja, muinaisen Egyptin viisaus ja Atlantiksen viisaus -kurseja, NLP -kurssi, parantajakurssi, perinteinen kiinalainen lääketiede, pranic healing -peruskurssi, pranic healing -värikurssi, mielikurssi ja kristallikurssi, regressiohoitaja, reiki- ja kristalliohjaajakurseja, reikimasterkoulutus, reinkarnaatio-terapia, rippikoulu kirkon piirissä, Ruusu-Ristin kymmenenvuotinen koulutus, shamanic animal communication, shiatsu-hieroja, SNR Healer, spirituality spiritual unfoldment, tiibetiläinen unijooga, TM-meditaatio, transsimedio-kurssi, unelmabisenekoulutus, varpu- ja heilurikurssi, workshop-kouluttajakurssi sekä kristillinen vapaakirkon Alfa-kurssi.

Mutta ei tässä vielä kaikki. Internetistä löytyy monenlaisia muitakin uushenkisiä kurseja. Selasin muutaman tunnin erilaisia enkeli- ja energiahoitoja kauppaavia tahoja. Hoitojen lisäksi löytyi runsaasti erilaisia kurseja. Kirjoitin ylös tarjontaa ja kokoamani lista löytyy tämän kirjan luvusta ”Henki-maailma ja raha” sivulta 226. Samalta listalta löytyvät ne edellä olevan luetelon kurssit, jotka liittyvät selkeästi uushenkisyyteen.

Henkisyystä yleisesti

Uushenkisyys, jota kutsutaan myös nimillä uususkonnollisuus, uuden aikakauden liike tai new age, pitää sisällään erilaisia muotoja. Niihin on yhdistynyt tai tarkoituksellisesti liitetty aineksia esimerkiksi esoteriasta ja teosofiasta. New agen piirissä toiminut ja kristityksi kääntynyt kirjailija Randall N. Baer nimeää uuden aikakauden lähteiksi muun muassa muinaiset ja nykyiset okkultistiset traditiot, idän ja lännen mystiset uskonnot, uuspakanuuden luonnonuskontoineen ja jumalatarpalvontoineen, uuteen aikakauteen pohjautuvat psykologiat sekä nykyaikaistetun noituuden.³

Jaottelen tässä teoksessa uskomuksellisuuden karkeasti kahteen ryhmään: uushenkisyyteen ja hengellisyyteen⁴. Hengellisyydestä otan esille kristillisiä, Raamattuun nojautuvia oppeja vertaamalla niitä erilaisiin new agen käsityksiin. Lisäksi pohdin henkisissä kirjoissa esille nostettuja valikoituja raamatunkohtia. Miksi uushenkisydessä halutaan vedota Raamattuun, ja miten tulkinnat eroavat kristillisyydestä? Termillä klassinen kristillisuus kuvataan luterilaisen kirkon käsityksiä, jos yhteydessä ei toisin mainita.

Kristinuskosta uushenkisyyteen ”siirtynyttä” materiaalia ovat esimerkiksi enkelit ja arkkienkelit, rukoulu ja Pyhä Henki. Monissa kirjoissa esiintyvät myös Jeesus, Kristus, molemmat Mariat sekä monet muut Raamatusta tutuksi tulleet erisnimet. Niitä näkee erityisesti henkioppaista ja ”valaistuneista” persoonista puhuttaessa. Raamattua ja kristillistä maailmankuvaa hyödynnetään niiltä osin kuin se soveltuu uushenkisyyteen rikkomatta kokonaisuutta. Voidaan kuvailla Jeesusta ylösnousseena mestarina tai puhua ”kristusenergiasta” ja ”kristushengestä”, mutta kiistetään Jeesuksen asema.

Ulospäin henkisyys saattaa siis muistuttaa monin tavoin kristinuskoa, oathan monet termit samoja tai samankaltaisia. Raaputtamalla henkisyyden pintaa hieman syvemmältä huomaa, ettei yhtäläisyyksiä kristillisen sanoman kanssa enää löydy. Kun Raamattu puhuu Jumalasta luojana, uushenkisyys voi

3 Baer 1992, 114–115.

4 Tässä kirjassa hengellisyydellä tarkoitetaan luterilaisuutta, joka on vielä toistaiseksi useimpien suomalaisten hengellinen viitekehys.

nostaa ihmisen itsensä luojaksi ja jumalaksi ja kertoo ihmis- ja eläinkunnan tulleen maapallolle muilta planeetoilta, toisista universumeista.

Uushenkisyyteen liittyviä, ei-kristillisiä termejä ja aiheita ovat muun muassa astraalimaailma, kanavointi, erilaiset puhdistumisriitit tai vaikkapa maadoitus. New agen keskiöön kuuluvaa on myös sielunsuunnitelma, karma, jälleensyntyminen sekä paranormaalit ilmiöt, kuten kummittelu.

New ageen liittyy myös okkultismi, noituus sekä uuspakanuus. Uuspakanuudeksi kutsutaan suuntauksia, jotka jäljittelevät tai jossain määrin myös pyrkivät herättämään henkiin vanhoja pakanallisia muinaisuskontoja. Tällaisia oppeja ovat esimerkiksi uusshamanismi ja wicca.

Siinä missä kristinuskon eri suuntausten voi ajatella olevan tarkasti määriteltyjä ruoka-annoksia, jotka kukin yhteisö on valmistanut ja hienosäätäneet tulkintaansa vastaaviksi raamatullisista ainesosista, new age on kuin noutopöytä, jossa on tarjolla toinen toistaan eksoottisempia ja erikoisempia ruokalajeja. Annosten ulkonäöstä on vaikeaa tai jopa mahdotonta päätellä, mitä annos sisältää. Uushenkisyyden pöydästä voi koota itselleen sopivan, yksilöllisen kokonaisuuden ja valita vain ne opit ja kiinnostuksen kohteet, jotka ”resonoivat” omien tuntemusten kanssa. Suosikkiannoksia saattaa olla vaikea määritellä, sillä samakin ruokalaji voi olla täysin erilainen keittiömestarista ja hänen henkisyytensä tasosta tai jopa annoksen tarjolle panon ajankohdasta riippuen.

Uushenkisyyden kirjo on monimuotoinen ja rikas. Henkipersoonat, erilaiset olennot ja luomukset kattavat kaikki tunnetut ja yleisesti mielikuvituksellisia pidetyt elämänmuodot. Persoonagalleriaan kuuluvat niin kansantaruston hahmot, muinaiset jumaltarujen sankarit, satuolennot kuin avaruusoliotkin. Taivaankappaleidenkin voidaan ajatella olevan eläviä ja esimerkiksi oma maapallomme, äiti Maa, kuvataan persoonalliseksi olennoksi. Osin uskotaan, että kasvit ja jopa erilaiset mineraalit pystyvät kommunikoimaan ja kokemaan niin kielteisiä kuin myönteisiäkin tunteita.

Erityisesti enkelit ja erilaiset enkeli-ilmiöt ja -hoidot ovat nousseet tällä vuosituhanella lähes muoti-ilmiöksi. Enkeleistä kirjoitetaan ja luennoidaan. Uusia enkelikirjoja ja enkelikirjailijoita ilmaantuu tasaiseen tahtiin. Muutamat kirjailijat ovat luoneet brändin enkelipohdintojensa, kirjoittamiensa oppaiden, luentojen ja tarjoamansa muun materiaalin ympärille.

Kirjailija ja toimittaja Olli Seppälän kirjassa *Maan ja taivaan enkelit* enkeli-innostuksen kerrotaan saaneen alkunsa Yhdysvalloissa 1990-luvun alussa ja rantautuneen Suomeen noin vuonna 1995. Seppälän mukaan

enkelibuumi syntyi kristillisen enkeliuskon ulkopuolella new age -henkisten liikkeiden ja terapioiden seurauksena. Kiinnostusta lisäsi myös yleinen kiinnostus mystiikkaan, kulttuuriin ja keskiaikaan. Enkeleihin liittyvien myönteisten ajatusten ja tunteiden lisäksi enkeleistä on helppo puhua. Seppälä toteaa kristillisten kirkkojen havahtuneen enkeli-innostukseen jälkijättöisesti huolimatta siitä, kuinka estottomasti buumi ryöstöviljelee kirkon omaa perinnettä.⁵

Ollaanpa uushenkisyydestä yleisesti tai teologisesti mitä mieltä tahansa, on selvää, että sen piirissä liikutellaan myös melkoisia määriä rahoja. Suomessakin on muutamia kustantamoja, jotka ovat keskittäneet lähes koko valikoimansa henkisyyden ympärille. Tarjolla on myös paljon erilaisia alaan liittyviä terapioiden ja hoitojen, joissa luvataan ylikuonnollista apua milloin mistäkin lähteestä. Uushenkisyys liittyy läheisesti uskomus- eli vaihtoehto-hoitoihin. Moni toimija tarjoaa sekä vaihtoehto-hoitoja että kirjallisuutta ja new age -tarvikkeita.

Yllättävän moni on valmis maksamaan kursseista, joilla voi tutustua vaikkapa henkilökohtaisesti omaan suojelusenkeliinsä tai tiettyyn ennalta mainostettuun arkkienkeliin. Jopa erilaisiin käytännön ongelmiin saatetaan neuvoa hakemaan apua värien, kivien, magneettien, mantrojen ja loitsujen avulla. Jos on vaikeaa saada paikan päälle hoidettavaksi, apua tarjotaan kaukoparannuksen muodossa, jossa hoidettava henkilö voi istua mukavasti kotisohvallaan ottaessaan vastaan hoitoja.

Samoin kuin kristillisyyden piirissä muutamat hengellisten yhteisöjen epärehelliset auktoriteettihenkilöt tai hyvässä asemassa olevat jäsenet toteuttavat ensisijaisesti henkilökohtaista missiotaan lihottamalla omaa kukkaroaan, myös uushenkisyyden kartalla on toimijoita, jotka hyväksikäyttävät herkkäuskoisia. Enkeliala ja kaikki siihen liittyvät elementit sekä monet uskomushoidoista nauttivat näinä aikoina niin suurta suosiota, että joukkoon mahtuu varmasti niitä, jotka haluavat saada mahdollisimman paljon hyötyä muiden kustannuksella. Osa uushenkisestä kirjallisuudesta vaikuttaa olevan täysin mielikuvituksen tuotetta ja lienee kirjoitettu lähinnä maineen ja mammonan hankkimiseksi.

Uushenkisyydellä ja kristillisellä hengellisyydellä on muitakin yhtäläisyyksiä. Niitä on haastavaa, jopa mahdotonta perustella pelkällä järjellä. Molemmissa on kyse yhteydestä henkimaailmaan ja uskosta yliluonnollisiin

5 Seppälä 1998, 41–42.

voimiin, näkymättömään maailmaan. Puhuttaessa yksilön omista kokemuksista ja tunteista voidaan todeta, että ne ovat subjektiivisia. Joku kokee saavansa apua kristillisestä rukouksesta, toinen mantraamisesta tai loitsusta, joku kolmas uskoo löytävänsä helpotuksen vaivoilleen homeopatiasta. Kenenkään kokemuksia tai tunteita ei pidä lähteä mitätöimään. Joukossa on myös niitä, jotka eivät tee eroa henkisyyden ja hengellisyyden välille. Kaikki sopii mitään erottelematta tai jaottelematta. Lisäksi on suuri joukko niitä, jotka eivät luota mihinkään muuhun kuin koululäketieteeseen ja pitävät kaikkea henkisyyteen viittaavaa huuhaana.

Vaikka uskonnot ja uskomukset ovat viime vuosina näkyneet myös mediassa ja julkisissa keskusteluissa, moni salaa hengellisyytensä ja henkisyytensä. Fyysisiä tuntemuksia, ääniä tai näkyjä on haastavaa todistaa henkilöille, joilla ei ole omaa kosketuspintaa vastaavasta. Nykyään on luontevaa pitää kaikkea hengellisyyteen ja henkisyyteen liittyvää hölynpölynä. Niinpä saattaa olla korkea kynnyks lähteä kertomaan tapahtumista, joille ei löydy luonnollista tai järjellistä selitystä. Yliluonnollisista tilanteista avautuminen tai omasta hengellisyydestä puhuminen voi johtaa omalaatuisiksi ”hörhöksi” tai psyykeongelmaiseksi leimaamiseen. Vaikuttaa kuitenkin siltä, että joistain henkisyyden muodoista on helpompaa avautua kuin kristillisestä uskosta. Raamattua lukeva saattaa herättää enemmän ärtymistä kanssaihmissä kuin henkilö, joka lukee kirjaa sielunvaelluksesta tai käyttää tulevaisuutensa pohtimisessa apuna enkelikortteja.

Monille Raamattu ja Kalevala ovat uskottavuudeltaan ja totuusarvoltaan samaa tasoa. Evankeliumien kuvaamia tapahtumia Jeesuksen elämästä voidaan pitää yhtä mielikuvituksellisina kuin Väinämöisen ja Joukahaisen tempauksia. Huomasin, että mitä laajemmin perehdyin henkiseen kirjallisuuteen, sitä helpompi minun on samastua niiden ihmisten ajatuskuvioihin, jotka eivät usko minkäänlaisen yliluonnollisen olemassaoloon.

Huolimatta ennakkokäsityksistäni sekä kristillisen vakaumukseni tuomista, välillä tummistakin sävyistä pyrin käsittelemään tämän kirjan aiheita mahdollisimman objektiivisesti. Lähdän olettamuksesta, että haastattelemini ja useimpien lähdekirjallisuudesta poimimieni henkilöiden kuvailemat tapahtumat ovat pääsääntöisesti aitoja, vaikka niille ei löytyisi minkäänlaisia luonnollisia tai järjellisiä selityksiä. Jos joku väittää keskusteleavansa säännöllisesti enkelien kanssa, nähneensä menninkäisiä tai tavanneensa kuolleen isoäitinsä, en lähde kiistämään hänen kokemuksiaan tai pohtimaan, mistä ne pohjimmiltaan johtuvat. Epäily on tervettä ja suotavaakin, mutta viime

kädessä totuuden tietävät vain asianomaiset itse. Toivon herättäväni tällä teoksella asiallista ja kunnioittavaa keskustelua puolin jos toisinkin. Toivottavasti jokainen lukija tekee omat päätelmänsä niin henkisyydestä kuin sitä kohtaan esittämästäni kritiikistä. Uskon, että tämä kirja antaa mahdollisuuksia katsoa asioita useammasta näkökulmasta.

Pohdin löytämiäni ristiriitoja. Oma lähtökohtani on usko persoonallisen Jumalan ja persoonallisen pahuuden olemassaoloon. Oletettavasti lukijoina on myös niitä, joille kyseinen näkökohta on yhtä mielekäs kuin kotitontulle viety puurolautanen. En kuitenkaan voi nollata omaa taustaani kirjoittamalla tätä kirjaa hengellisessä tyhjiössä. Pysin esittämään klassisen kristillisen näkökulman rinnakkaisena teoriana henkisyydelle. Raamatun tekstilainauksissa on käytetty vuoden 1938 Kirkkoraamattua, ellei toisin mainita.

Henkisyyden opettaja

Harva uushenkisyyden tielle lähtenyt etenee täysin omatoimisesti. Sopivalla hetkellä käteen otettu kirja voi vaikuttaa merkittävästi tulevaisuuteen vuosien ja jopa koko loppuelämän ajan. Kiinnostuksen kerran herättyä tiedonjanoa on helppo ruokkia. Lähikirjastosta löytää helposti uushenkisyyssaiheista kirjallisuutta. Kirjavalikoimaa selatessa ja lukiessa kriittisyys saattaa unohtua.

Enkelikirjallisuus on luokiteltu tietokirjallisuudeksi, mutta onko se sitä? Entäs sitten, jos kaksi kirjailijaa opettaa jostain tietystä asiasta täysin päinvastaisesti? Kumpaan heistä luottaa ja miksi? Onko henkilö, joka kertoo saavansa tietoa suoraan arkkienkeli Mikaelilta, luotettavampi kuin kirjailija, joka uskoo kanavoivansa Jeesusta? Kuka tai mikä seuraavista olisi luotettavin lähde: se, joka kanavoi enkeli Mikaelia ajatustensa kautta, se, joka saa Mikaelin sanoman automaattikirjoituksella, vai se, joka kertoo kohdanneensa kyseisen arkkienkelin silmästä silmään?

Miksi henkisyysskirjoista on nykyään niin paljon tarjontaa? Yksi syy lieene kirjoittamisen vaivattomuus. Aiheesta löytyy pohjattomasti materiaalia. Harrastuksena kirjoittaminen on suosittua. Kirjailijan ammatti saattaa näyttää houkuttelevalta ja koukuttavalta. Moni haaveilee omasta kirjasta. Enkeleistä tietokirjan kirjoittaminen on helpompaa kuin hyvän romaanin tuottaminen. Myös kirjan julkaiseminen on helpompaa kuin milloinkaan aikaisemmin. Ilmaisia taitto-ohjelmia on helppo hyödyntää. Jos mikään kustantamo ei suostu ottamaan käsikirjoitusta, omakustanteen tekeminen on edullista ja yksinkertaista, varsinkin tarvepainatuksella.

Viimeksi kuluneen vuoden aikana kymmeniin ja kymmeniin uushenkisiin kirjoihin tutustuneena voin todeta, että henkisyudessa ”pyörää ei tarvitse keksiä uudelleen”. Kun on muutaman aihepiiriin liittyvän kirjan lukenut, pystyisi suhteellisen helposti kirjoittamaan vastaavan teoksen. Perusasiat ja käsitteet ovat samoja kirjasta toiseen. Lisänä käytetään omaperäisiä elementtejä, vaikkapa jotain uutta rituaalia tai julistusta, juuri kyseiselle kirjoittajalle paljastettuna. Lähes jokainen uushenkisyyskirjailija ottaa enemmän tai vähemmän vaikutteita aiemmin kirjoitetuista kirjoista. Sillä on vahva merkitys, kenen tunnetun ja mainetta saavuttaneen enkeleistä kirjoittavan henkilön kirjoja tai opetuksia on lähdetty seuraamaan. Tällaisia asiantuntijan asemaan nousseita kirjailijoita ovat esimerkiksi Doreen Virtue, Diana Cooper⁶, Chantel Lysette, Asger Lorentsen ja Lorna Byrne.

Uskontotieteilijä ja kirjailija Terhi Utriainen⁷ esittää kirjassaan *Enkeleitä työpöydällä* yksinkertaistetun vertailun tunnetuimmista kirjailijoista. Utriainen pitää Lorna Byrneä lähinnä omaelämäkerrallisena, Diana Cooper yhdistää enkelitarinat eräänlaisiksi harjoituskirjoiksi, ja Doreen Virtue kanavoi suoria viestejä enkeleiltä tarpeen ja tilanteen mukaan. Hänen kirjoissaan enkelit puhuvat myös itse. Lorna Byrnen Terhi Utriainen mieltää kristilliseksi, Virtue puolestaan yhdistää new agen ja kristinuskon, Cooperin ollessa vahvimmin esoteerinen.⁸

Ainakin Byrne ja Cooper vierailevat ulkomaita myöten pitämässä suuria massatapahtumia. Kirjamessut ja erilaiset henkisen alan messut ovat paikkoja, joissa kirjailijoita pääsee näkemään ja kuuntelemaan. Cooperin kerrotaan matkustavan jatkuvasti voidakseen jakaa ”korkeampien valtakuntien informaatiota” ja auttaakseen ihmisiä kehittämään lahjojaan, kun kuulijat ottavat yhteyttä enkeleihinsä, oppaisiinsa, mestareihinsa ja yksisarvisiinsa. Lorna Byrne oli Suomessa ”Enkelin kosketus” -kiertueellaan samaan aikaan, kun tutustuin hänen kirjalliseen tuotantoonsa marraskuussa 2017.⁹ Henkisyyskirjailijat ovat myös tuottelaita. Doreen Virtue oli kirjoittanut vuoteen 2018 mennessä jo yli viisikymmentä kirjaa. Diana Cooperin 28. kirja oli julkaistu juuri vähän ennen hänen vierailuaan Suomen ”Minä olen” -messuilla

6 www: Diana Cooper

7 Uskontotieteilijä ja kirjailija Terhi Utriainen on tehnyt 2010-luvun alussa etnografista tutkimusta suomalaisten kiinnostuksesta enkeleihin. Tekemänsä kyselyn perusteella yli 90 prosenttia enkeleistä kiinnostuneista on naisia, valtaosa heistä luterilaiseen kirkkoon kuuluvia.

8 Utriainen 2017, 129.

9 www: Lorna Byrne

helmikuussa 2018. Kirjojen ohessa myydään muitakin tuotteita, esimerkiksi enkelikorttipakkoja, joita voi käyttää tarot-korttien tavoin ennustamiseen ja opastukseen.

Suomalaisia enkeli- ja uushenkisyyskirjailijoita ovat esimerkiksi Anu Wyskiel, Tuulia Heinonen, Ulla Niskanen, Matti Kuusela, Marjatta Ristiluoma, Sanni Nevalainen, Merja Sankelo, Heli Sarre ja Erkki Lehtiranta. Useimmilla heistä on verkkosivut, joilta löytyy myös muita palveluja.

Henkisydestä kiinnostuminen

Noin puolet niistä aktiivisesti uushenkisyyden piirissä toimivista, joihin olin yhteydessä, kuului haastattelun ajankohtana luterilaiseen kirkkoon. Mielenkiintoista oli, että yksikään heistä ei nähnyt ristiriitaa kristinuskon ja henkisyiden välillä. Tässä kirjassa pyrin löytämään vastauksia kysymyksille miksi, mikä ja mistä. Miksi henkisyys ja vaihtoehtohoidot kiinnostavat? Mikä saa aikuisen ihmisen innostumaan henkisydestä niin syvästi, että hän päättää vaihtaa ammattia ja ryhtyä yhteistyöhön henkimaailman kanssa? Mistä lähteestä sanomat tulevat? Miksi saatu ”tieto” on niin usein ristiriitaista, ja miksi kanavoitua informaatiota ei juurikaan haluta kritisoida henkisyiden toimijoiden piirissä? Millä tavoin henkisyys eroaa kristinuskosta, ja miten new age hyödyntää omissa tulkinnoissaan Raamatun sanastoa, käsitteitä ja tekstejä?

Ensiksi kartoitin sitä, miksi henkisydestä kiinnostutaan ja missä elämänvaiheessa se tapahtuu. Tutustuttuani lähdekirjallisuuteen ja haastatteluvastauksiin voin todeta, että polkuja on jos jonkinlaisia. Otan ensin joitain esimerkkejä kirjallisuudesta.

Kirjailija Marjut Vironhovi on kirjoittanut uskomushoitoihin kriittisesti suhtautuvan kirjan *Valhe – faktaa uskomushoidoista*. Siinä hän kuvailee suomalaisen kolmen lapsen äidin Tarun matkaa uushenkisyyteen ja siitä vapautumiseen. Tarun henkisyyspolku alkoi tutustumalla parapsykologiaan kansalaisopistossa. Paneutuminen vuosien varrella syvemmälle aiheeseen johti Tarun selvänäkijöiden ja meedioiden pariin. Vähitellen Taru alkoi uskoa omiin kykyihinsä ja opiskeli yksityisesti. Saatuaan opiskelusta diplomin hän aloitti uransa parantajana ja perusti oman vastaanoton. Tarun tarina jatkuu tämän kirjan sivulla 233.¹⁰

10 Vironhovi 2005, 14–16.

Randall N. Baer kuvaa kirjassaan *Päättymätön painajainen* omia ja vaimonsa kokemuksia new agen parissa. Baer toteaa uuden aikakauden liikkeen olleen hänelle elämä ja rakkaus viisitoista vuotta. Hän ihastui mystiikkaan jo teini-iän kapinavaiheen aikana. Ihastus johti vuosikausien opiskeluun päämääränään valmistua ammattimaiseksi uuden aikakauden opettajaksi, kokonaisvaltaisen terveydenhoidon harjoittajaksi ja aktivistiksi. Hän ei kuitenkaan tuolloin ymmärtänyt kaiken oppimansa perustuvan okkulttiseen filosofiaan, joka oli paketoitu uskonnosta puhtaaseen länsimaiseen muottiin. Baer kertoo pitäneensä tuolloin uushengellisyyttä todellisenä ponnahduslautana taivaalliseen valtakuntaan sekä lopullisena vastauksena maailman kurjuuteen.¹¹

Baer pohtii syitä siihen, mikä saa ihmiset kiinnostumaan uushenkisyydestä. Hän listaa seuraavia ryhmiä: 1) sosiokulttuuriset kapinalliset; 2) haasteita, vastauksia, jännitystä ja seikkailuja etsivät; 3) mysteeri- ja jumalatar-kulttuuriin, noituuteen ja esoteerisiin eliittiryhmiin hakeutuvat ihmiset; 4) kristinuskon jättäneet kapinalliset; 5) kokeilunhaluiset ja seikkailunhaluiset henkilöt; 6) auktoriteetteja vastaan kapinoivat teinit ja nuoret aikuiset; 7) uusia voimallisia kokemuksia kaipaavat; 8) yksinäiset; 9) hengellisesti, psyykkisesti tai fyysisesti sairaat, jotka etsivät parannusta tai täyttymystä; ja 10) ne, jotka haluavat henkilökohtaista valtaa ja voimaa harjoittaakseen sitä itseensä tai toisiin ihmisiin.¹²

Yksi ensimmäisiä kysymyksiä haastattelemilleni aktiivisesti uushenkisyyttä harjoittaville oli, miten, miksi ja milloin henkisyydestä oli kiinnostuttu. Suurin osa vastaajista kertoi henkisyyden olleen läsnä lapsuudesta tai vähintäänkin nuoruudesta saakka. Varhaisimpia kokemuksia oli saatu jopa jo muutaman vuoden ikäisenä. Kodin henkinen ilmapiiri ja perheen vaikutus oli ollut merkittävässä osassa.

Meediona toimiva Naanali toteaa kirjeessään saaneensa näkemisen taidon jo syntyessään ja leikkineensä lapsena ”näkymättömien kanssa”. Hän kertoo nähneensä edesmenneen mummonsa ja ”aavistaneensa” asioita. Se oli osa elämää. Naanali kuvaa äitinsä olleen samanlainen, mikä helpotti tilannetta, kun äiti ei pitänyt Naanalia ”kummajaisena”. Myöhemmin hänelle tuli halu kehittää näitä jo olemassa olevia taitojaan.

Erilaisia energiahoitoja antava nimimerkki Ilmarinen puolestaan kertoo olleensa kiinnostunut henkisistä asioista lapsuudesta saakka. Hän tutustui

11 Baer 1992, 4, 22, 40.

12 Baer 1992, 123.

henkisyteen lukemalla kirjastosta löytämiään kiinnostavia kirjoja aiheesta. Hänen vanhempansa eivät olleet henkisiä tai uskonnollisia, vaan perusluterilaisia.

Mallioppimisella on ollut erityinen merkitys varsinkin käytännön asioissa. Vanhemmat ovat voineet siirtää omaa uskomusmaailmaansa tarkoituksella tai huomaamattaan lapsille näiden ollessa vielä varhaisessa iässä. Vaikka lasta ei ohjata aktiivisesti omaksumaan vanhempien elämäntavasta, ympäristön vaikutus on suuri. Samaa tapahtuu luonnollisesti silloin, kun koti ohjaa lasta vahvasti hengelliseen suuntaan esimerkiksi herätysliikkeen tai jonkin tietyn uskonnollisen yhteisön kautta. Koulun ja opettajien vaikutustakaan ei voi vähätellä. Jos lasta ohjataan sekä kodin että koulun kautta uushenkisyyden tielle, sitä syvemmälle opit vuosien mittaan juurtuvat. Usea haastateltu mainitsi steinerkoulu. Mikäli kotona on uushenkistä kirjallisuutta, on todennäköistä, että jossain vaiheessa lapset tutustuvat siihen. Enkelihoidoja antava Kirsi kertoo lukeneensa teini-ikäisenä muun muassa *Ultra*-lehtiä. Kotona oli myös Rudolf Steinerein kirjoituksia hänen pitämistään esitelmistä. Kirsin vanhemmat olivat kiinnostuneita antroposofiasta, ja Kirsin nuoremmat sisarukset kävivät Helsingin steinerkoulu.

Aikuisuudessa kiinnostuksen kipinä voi lähteä yksittäisestä sopivasti eteen sattuneesta kirjasta, messuista, kurssista tai jonkun aiheesta innostuneen henkilön kautta. Haastattelemani Saaruska kiinnostui henkisytydestä käyttäessään yhteistä työtilaa energiahoitajan kanssa.

Joidenkin henkisytytyspolku on sen sijaan alkanut uupumuksesta, sairauden avuksi haetusta hoidosta tai läheisen ihmisen kuolemasta. Haastavassa elämäntilanteessa tai omaisen poismenon jälkeen herää lukuisia kysymyksiä. Jos ei koe saavansa vastauksia kristillisyyden kautta, saattaa kääntyä etsimään apua uushenkisyyden monimuotoisesta tarjonnasta.

Kristallihoidoja antava Linnea koki isänsä poismenon eräänlaisena käännekohtana. Hänkin tosin kertoo yliluonnollisten asioiden kiinnostaneen jo lapsuudesta saakka. Isän kuoleman jälkeen parikymppinen Linnea alkoi nähdä valveunia. Unet johtivat kiinnostuksen tarot-kortteihin ja ennustamiseen. Kului kuitenkin vielä kymmenisen vuotta, ennen kuin avioeron kokenut Linnea alkoi kiinnostua enenevässä määrin henkisytydestä ja enkeleistä. Vasta täytettyään 40 ja kokiessaan, että elämästä puuttui jotain, hän yritti lukea kaiken löytämänsä henkisytyteen liittyvän kirjallisuuden.

Myös energiahoitoja antava nimimerkki Enkelinkosketus kertoo kiinnostuksensa syyksi kuolemantapauksen. Henkisytytys tuli läheiseksi tyttären

poismenon jälkeen vuonna 2006. Henkisyyskoulutuksen jälkeen vuonna 2012 Enkelinkosketuksen ”kanavat avautuivat”.

Hyvä kokemus energiahoidosta tai jostakin kurssista saattaa antaa kipinän lähteä opiskelemaan vastaavaa. Jos kokee jäävänsä vaille lääketieteen tarjoamaa apua, vaihtoehtohoidot voivat auttaa ja toimia porttina new agen maailmaan. Meediona toimiva TammiAngel kertoo tavallaan ”ajautuneensa” reikihoitoon ja menneensä myöhemmin itse reikikurssille kiinnostuttuaan uudesta ja mielenkiintoisesta hoitotavasta. Meediotoiminta oli luonnollinen jatke kursien jälkeen tapahtuneeseen nopeaan henkiseen avautumiseen ja kasvuun.

Niin ikään meediona toimiva Marjaana kertoo olleensa kiinnostunut henkisyudesta jo nuorena, mutta sysäys aiheeseen syntyi opiskeluaikana astrologian ja erilaisten henkisen kasvun kurssien myötä. Myöhemmin isän kuoleman jälkeen vuonna 2008 Marjaanalle alkoi tapahtua outoja asioita, kun esimerkiksi esineet liikkuivat itsestään. Marjaana kertoo tienneensä isän olevan outojen ilmiöiden takana.

Myös Ilmarisen kiinnostus henkisyyteen heräsi uudelleen aikuisuudessa. Mietittyään, mitkä asiat elämässä ovat oikeasti tärkeitä, hän meni reiki-energiahoitokurssille. Sen jälkeen ei ollut enää paluuta vanhaan. Reikikurssin jälkeen Ilmarinen kävi monia muitakin kursseja ja koulutuksia. Jäättyään työttömäksi hän alkoi tehdä ammatikseen hoitoja ja reikikursseja.

Muutamassa vastauskirjeessä kerrottiin uupumuksesta. Nykyisin enkelihoitoja antava DianaSofia kertoo saaneensa ensimmäisen käänteentekevän henkisen kokemuksensa ollessaan lähellä loppuunpalamista. Unilääkkeiden ja psykoterapian avulla tuolloin IT-alan projektipäällikkönä uraputkessa etenevä DianaSofia sai ystävänsä kautta vinkin Rosen-terapeutista, ja ystävyydet päättivät varata ajat kyseiselle terapeutille. Rosen-terapiahoito toi helpotusta masennukseen ja väsymykseen sekä herätti kiinnostuksen henkisyyteen, mikä johti lopulta elämänmuutoksiin ja antoi voimakkaan alkusysäyksen henkiselle polulle. DianaSofia kertoo olleensa jo lapsena selvänäköinen. Hän näki pelottavia henkimaailman olentoja erityisesti öiseen aikaan. Vanhemmat eivät ymmärtäneet eivätkä osanneet selittää, mistä oli kyse, joten DianaSofia ”sulki kanavansa” kymmenenvuotiaana.

Perussyyt monella new agen ilmiöistä kiinnostuneilla ovat olleet samankaltaisia kuin niillä, jotka ovat aiemmissa kirjoissani¹³ pohtineet kasvamistaan

13 Kirjat: *Päästä meidät pelosta* (2013), *Usko, toivo ja raskaus* (2014), *Vartiotorinin varjossa* (2015) sekä *Pyhät, pahat ja pelokkaat* (2017).

kiinni yhteisökeskeiseen tai vaativaan kristilliseen seurakuntaan tai valinneet jonkin tietyn uskonnollisen viiteryhmän aikuisiällä.

Miten läheiset suhtautuvat henkisyiden harjoittamiseen

Suurin osa haastattelemistani meedioista ja enkelihoidoita antavista henkilöistä kertoo saaneensa hyvää palautetta asiakkailtaan. Lähes poikkeuksetta takana on myös läheisten, perheenjäsenten ja ystävien tuki. Harvempi saa suoraan kielteistä palautetta. Kysymyksiä tulee jonkin verran, ja niihin vastataan mielellään. Mikäli vihamielisiä kannanottoja on ollut, niiden takana todetaan olleen useimmiten äärikonservatiivinen ja aggressiivinen kristitty.

Linnea kertoo saaneensa hyvää palautetta antamistaan hoidoista. Hoidettavat ovat saaneet apua kipuihinsa. Osa pitää häntä ”sekopäänä”, osa hyväksyy. Linnea olettaa, että jotkut voivat pelätä hänen huijaavan jollain tavalla herkkiä ihmisiä. Yksi kritisoijista on hänen tätinsä, vaikka tämä ei ole koskaan edes nähnyt, miten hoitoja tehdään.

Kristiina kirjoittaa saaneensa hyvää palautetta. Hän on tehnyt hoitoja kymmenen vuotta ja kohdannut sinä aikana vain kaksi kertaa voimakkaan kiittämättömän ihmisen. Molemmilla oli tarve ”pitää kiinni” ja saada aikaan eräänlainen omistava suhde häneen. Kristiina kertoo myös erästä miehestä, joka tuli hoidettavaksi pääasiallisena ajatuksenaan paljastaa hänet huijariksi. Yritys epäonnistui, sillä mies tunsikin hyvää oloa hoidon aikana. Kristiina kertoo samaisen miehen tulleen hoidettavaksi vielä uudemmankin kerran, sillä kertaa ilman kielteisiä ennako-oletuksia. Alkuvuosina Kristiinan aloittaessa hoitouransa uushenkisyyttä ei hyväksytty ja hänen työtään pidettiin vähintäänkin outona. Nykyään ihmiset ovat suvaitsevampia ja hyväksyvä ilmapiiri on osa arkipäivää, hän kirjoittaa.

DianaSofia kertoo, että häntä kutsutaan usein ”maanpäälliseksi enkeliksi”. Hän kirjoittaa auttavansa ihmisiä täydestä sydämeästään ja että hänellä on ilmeisesti enkelimäinen olemus ja energiat. Hän on nähnyt hoitopöydällään ihmeellisiä parantumisia fyysisistä ja henkisistä sairauksista. DianaSofia uskoo siihen, että kaikki parantuminen kuitenkin tapahtuu Jumalan armosta hänen toimiessaan vain kanavana. Suurin osa hänen läheisistään on kiinnostunut henkisyudestä, ja he käyvät hänellä enkelihoidoissa. DianaSofian vanhemmat ovat joskus olleet epäileväisiä, mutta eivät enää, kun ovat kuulleet saatuja asiakaspalautteita. Toisaalta osa entisistä IT-alan työkavereista suhtautuu edelleenkin epäillen.

Ellu kirjoittaa tehneensä erilaisia hoitoja jo 17 vuotta katumatta päiväkään päätöstään alalle siirtymisestä. Hän on hoitanut äitiään, sisartaan ja veljeään muun muassa reikihoidoilla. Veljen kuoltua Ellu kertoo saaneensa meedion välityksellä viestin veljeltään: ” – veljeni tuli kertomaan minulle, miten tärkeitä nämä hoidot ovat ja miten ihmiskunta tulee näitä tarvitsemaan enemmän ja enemmän.” Veli oli lisäksi luvannut samaisen meedioviestin välityksellä lähettää Ellulle jonollisen samanlaisia epäuskoisia hoidettavia, jollainen hän itsekin kerran oli. Ellun mukaan jonoa on riittänyt. Hän toteaa, että suvussa on jo kuusi ”reikiläistä”, joista jokainen pystyy auttamaan, kun omassa sukuyhteisössä ilmenee avun tarvetta.

Nimimerkki Taivasmaa on saanut hyvää, voimallista ja rakkaudellista palautetta. Läheiset olivat aluksi vähän hämillään, mutta eivät missään vaiheessa tyrmänneet: ”Jo ennen kuin itse tulin niin sanotusti enkelikaapista ulos, oli enkeli ilmestynyt äidilleni, ja näin ollen äiti tiesi, mistä puhuin.”

Ilmarinen toteaa, että ne vastustavat ja jopa pelkäävät, jotka eivät ymmärrä tai joilla ei ole omakohtaista kokemusta. Kritiikkiä hän kertoo saaneensa muutaman kerran. ”Kuulemma vain Jeesus voi parantaa ja muu parantaminen on pahasta lähtöisin. Syynä on siis ollut – – omat pelot, uskomukset / uskonto.”

Tarjan puoliso ymmärtää ja tukee. Aikuiset pojat suhtautuvat neutraalisti, joskin hieman huvittuneesti. Tosinaan Tarja käy heidän kanssaan myös rakentavaa keskustelua asioista. Ikävää palautetta on tullut muutaman kerran kiihkouskovaisilta, jotka ovat lähettäneet sähköpostia ja tuominneet Tarjan helvettiin.

Enkelimies kertoo saaneensa pääasiassa hyvää palautetta ja kiitosta. Kritiikkien taustalla on yleensä ollut ”konservatiivi uskovainen”, joka ei usko jälleensyntymiseen. Enkelimiehen mukaan kritiikki edustaa aina egoa, jonka perustunne on pelko ja pelolla hallitseminen. Enkelit auttavat rakkauden polulle. Enkelimiehen kommentti vaikuttaa tosin hieman yksipuoliselta. Todennäköisesti useimmat konservatiiviset uskovat eivät allekirjoita kritiikin sitomista pelkoon. Vahvasti hengelliset ihmiset eivät pelkää henkivoimia. Kritiikin taustalla saattaa olla pikemminkin huoli siitä, että henkisydestä kiinnostuneen ajatellaan voivan eksyä vahingossa pimeyden voimien puolelle.

Uushenkisyyskirjallisuudesta

Moni uushenkisyyskirjailija kuvaa laajasti ja avoimesti omaa prosessiaan. Jotkut ovat kirjoittaneet jopa kymmeniä kirjoja henkisyiden eri aihepiireistä. Löytyy henkisyyskirjailijoita, joiden koko tuotanto tai suurin osa siitä pohjautuu omiin kokemuksiin, oman menneisyyden ja aiempien elämien kuvaamiseen. Aihetta käsittelevistä teoksista löytyy toisaalta henkisyyttä ihan- noivia, toisaalta taas henkisen tien vaaroista varoittavia. Varoituksen sanoja kirjoittavat myös ne henkilöt, jotka ovat new agessa mukana ollessaan ha- vainneet joidenkin asioiden olevan enemmän tai vähemmän epäilyttäviä. Edelleen aktiivisesti mukana olevista harvempi tuo kirjoissaan esille mah- dollisia haittapuolia tai suoranaisia ongelmia. Joitain varoituksen sanoja niistäkin silti löytyy.

Tunnusomaista uushenkisyydelle on kritiikittömyys ja halu luottaa henki- maailmasta olevien lähteiden ja gurujen vilpittömyyteen. Tilannetta voinee kuvata eräänlaiseksi kuherruskuukaudeksi uusien löytöjen äärellä. Sanotaan, että rakkaus on sokea, mutta myös uushenkisyys sekä kristillinenkin hengel- lisyys voi olla sokeaa, jos opintuulia ei tutki kriittisesti ja maalaisjärjellä. Viisautta on ottaa kaikista asioista selvää. Sokeasti uskova kävelee talutta- jansa perässä kuoppaan. Kannattaa ehdottomasti tutustua myös entisten new agen piirissä olleiden kokemuksiin sekä lukea aiheesta pohdiskelevaa ja kriittistäkin materiaalia.

New age -kirjoja lukiessa on helppo havaita, että suuri osa niistä on saa- nut alkunsa ”henkimaailman aloitteesta”. Esimerkiksi kirjailija Lorna Byrne kertoo enkelten halunneen hänen kirjoittavan ensimmäisen kirjansa *Enke- leitä hiuksissani*. Byrne kirjoittaa suostuneensa, vaikka pelkäsi joutuvansa naurunalaiseksi. Hän toteaa: ”Teen kuitenkin lopulta aina niin kuin enkelit haluavat.”¹⁴

Esimerkkinä kirjallisuuden vahvasta vaikutuksesta uusien teosten syn- tyyn voidaan mainita kirjailija Merja Sankelo. Hän kertoo kirjassaan *Arkki- enkeli Mikael* kiinnostuksensa henkisiin asioihin lähteneen liikkeelle hänen tutkiessaan kuolevien potilaiden hoitoon liittyviä asioita ja kuolemaa käsit- televää kirjallisuutta sekä varsinkin lukiessaan rajatietokirjallisuutta. Erityi- sen merkittäväksi teokseksi Sankelolle nousi Ritva Fagerströmin kirja *Portti elämän jälkeen*, jota Sankelo kertoo pitävänsä ”eräänlaisena Raamattunaan”.

14 Byrne 2009, 16.

**Kirja saatavilla
kustantajan
verkkokaupasta
www.docendo.fi sekä
hyvinvarustelluista
kirjakaupoista.**

Suuri osa ihmisistä uskoo enkeleihin. Uushenkisyys marssittaa niiden ohella esiin keijut, tontut, yksisarviset, henkiop-paat, tähtiolennot, tarujen jumalhahmot ja monet, monet muut henkiolennot ja ylimaallisen avun antajat, joiden uskotaan vaikuttavan jokapäiväiseen elämäämme.

Miksi henkisyys kiinnostaa niin monia? Mistä lähteestä henkimaailman viestit tulevat? Miksi saatu ”tieto” on usein ristiriitaista ja miksi kanavoitua informaatiota ei haluta kritisoida henkisyiden toimijoiden piirissä? Millä tavoin henkisyys eroaa kristinuskosta ja miten new age hyödyntää omissa tulkinnoissaan Raamatun sanastoa, käsitteitä ja tekstejä?

Uushenkisyys, jota kutsutaan myös nimillä uususkonnollisuus, uuden aikakauden liike tai new age, pitää sisällään erilaisia muotoja. Se ei ole vähäpätöistä liikehdintää: uushenkisyiden piirissä liikkuu paljon rahaa – kurssit saattavat maksaa jopa tuhansia euroja. Silti moni on valmis maksamaan. Osa innostuu uushenkisyydestä niin syvästi, että päättyy jopa vaihtamaan ammattia ja ryhtymään yhteistyöhön henkimaailman kanssa. Mitä syvemmälle uushenkisyiden tiheikköön kuljetaan, sitä helpommin terve kriittisyys unohtuu. Ehkäpä on syytä pysähtyä miettimään toiminnan eettisyyttä?

Teologi **Aila Ruoho** on kirjoittanut neljä kirjaa hengellisestä väkivallasta. Vuokko Ilolan kanssa kirjoitettu vanhoillislestadiolaisuutta käsittelevä teos *Usko, toivo ja raskaus* oli ilmestymisvuonnaan 2014 Tieto-Finlandia-ehdokkaana.